

УДК 352.07:305

*А. І. Мирошниченко,
к. держ. упр., доцент, доцент кафедри публічного управління, адміністрування та права,
Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-5984-4731>*

*В. В. Смаглюк,
к. держ. упр., доцент кафедри публічного управління, адміністрування та права,
Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-6846-6462>*

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.9.516

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ У МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

*A. Myroshnychenko,
PhD in Public Administration, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Public Administration and Law,
National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic"
V. Smaglyuk,
PhD in Public Administration,
Associate Professor of the Department of Public Administration and Law,
National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic"*

GENDER EQUALITY IN LOCAL GOVERNMENT AS A COMPONENT OF EFFECTIVE PUBLIC ADMINISTRATION IN UKRAINE

У статті здійснено комплексне теоретичне обґрунтування та аналіз стану гендерної рівності в органах місцевого самоврядування України як фундаментальної складової ефективного публічного управління. Автор досліджує еволюцію національного законодавства та його гармонізацію з міжнародними стандартами, зокрема актами Європейського Союзу та Конвенціями ООН. У роботі виявлено та систематизовано ключові бар'єри на шляху до паритетного врядування: від стійких патріархальних стереотипів до "скляної стелі" у вищому корпусі державної служби. Особливу увагу приділено практичному інструментарію гендерної мейнстримізації, зокрема гендерно-орієнтованому бюджетуванню та використанню дезагрегованих за статтю даних у межах концепції "Гендер та GovTech".

Досліджено трансформацію ролі жіночого лідерства в умовах воєнного стану, де жінки-керівниці в громадах стали ключовими суб'єктами координації гуманітарних штабів та підтримки внутрішньо переміщених осіб. Доведено, що залучення міжнародної технічної допомоги та муніципальне партнерство є критичними драйверами впровадження гендерних аудитів на локальному рівні. Стаття містить практичні рекомендації щодо підвищення професійної компетентності публічних службовців та інституціоналізації гендерного аналізу як обов'язкової умови для успішного повоєнного відновлення та європейської інтеграції України. Результати дослідження підкреслюють, що гендерна збалансованість безпосередньо впливає на якість прийняття рішень, прозорість розподілу ресурсів та легітимність місцевої влади.

The article provides a comprehensive theoretical and empirical analysis of gender equality within the local self-government system in Ukraine, framing it as a vital component of effective and modern public administration. The research emphasizes that gender parity is not merely a social justice issue but a functional necessity for democratic governance and sustainable development. By analyzing the intersection of decentralization and gender-sensitive approaches, the author highlights how local authorities, being closest to the citizenry, play a decisive role in addressing daily needs through inclusive resource distribution and policy implementation.

The study traces the evolution of Ukraine's legal framework from declarative norms to the institutionalization of equality mechanisms, including the Law of Ukraine on Ensuring Equal Rights and Opportunities for Women and Men, the implementation of a 40% gender quota in the 2019 Election Code, and the ratification of the Istanbul Convention. The paper also examines the imperatives of the international legal framework, such as Articles 2 and 3(3) of the Treaty on European Union and the European Charter for Equality of Women and Men in Local Life. Despite legislative advancements, the article identifies persistent systemic challenges, such as "glass ceilings" in senior executive positions, patriarchal stereotypes, and limited access for women to financial resources during political campaigns. The analysis is supported by global benchmarks like the Global Gender Gap Index, where Ukraine's position reflects a significant disparity in political representation despite high female participation in mid-level administration.

A significant portion of the article is dedicated to practical governance tools. Gender-Oriented Budgeting is explored as a method to increase the transparency and efficiency of municipal spending by identifying and addressing the distinct needs of various population groups. Furthermore, the research investigates the impact of the full-scale Russian invasion on gender dynamics, noting the "feminization of poverty" and the increased burden of care work, while simultaneously showcasing the extraordinary resilience and leadership of women in local governments, particularly in coordinating humanitarian efforts and IDP assistance.

The innovative aspects of the study include an examination of "Gender & GovTech," where digitalization and the use of sex-disaggregated open data are presented as catalysts for evidence-based decision-making. The role of international cooperation, specifically through programs like "U-LEAD with Europe" and USAID "HOVERLA," is analyzed as a driver for implementing gender audits and localized action plans. The article concludes that gender integration is a prerequisite for Ukraine's post-war reconstruction and European integration, offering recommendations for institutionalizing gender competency training for public officials and ensuring that inclusivity remains a cornerstone of municipal development strategies. The findings underscore that establishing a gender-balanced environment in local government is a fundamental factor for state modernization, ensuring the socio-economic development of territorial communities.

Ключові слова: гендерна рівність, місцеве самоврядування, публічне управління, гендерно-орієнтоване бюджетування, децентралізація, жіноче лідерство, європейська інтеграція, цифровізація.

Key words: gender equality, local self-government, public administration, gender-oriented budgeting, decentralization, female leadership, European integration, digitalization.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Гендерна рівність є одним із фундаментальних принципів сучасного демократичного суспільства та ключовим елементом сталого розвитку, у системі публічного управління вона забезпечує врахування інтересів і потреб різних груп населення при формуванні та реалізації державної політики, що безпосередньо впливає на ефективність прийняття рішень, розподіл ресурсів та якість публічних послуг.

Особливе значення гендерна рівність набуває на рівні місцевого самоврядування, адже органи місцевого самоврядування (ОМС) найближче знаходяться до громадян та безпосередньо взаємодіють з ними, так як саме на них покладається вирішення щоденних питань життєдіяльності територіальних громад (від надання соціальних послуг і розвитку інфраструктури до формування місцевих бюджетів і стратегій розвитку). Децентралізація влади в Україні значно посилила повноваження ОМС, створила нові можливості для впровадження гендерно-чутливих підходів, але водночас виявила низку системних проблем. Зокрема, виявлено гендерну асиметрію в представництві

жінок на керівних посадах, стійкі гендерні стереотипи, обмежений доступ жінок до процесів прийняття рішень, а також недостатнє застосування інструментів гендерного аналізу та гендерно-орієнтованого бюджетування (ГОБ).

Ці проблеми стають особливо актуальними в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України. Війна загострила гендерні диспропорції (фемінізація бідності, збільшення навантаження на жінок у сфері догляду, зростання гендерно зумовленого насильства), тоді як ефективно публічне управління вимагає максимального залучення всього людського потенціалу громади. Ігнорування гендерного виміру призводить до прийняття рішень, які не враховують реальні потреби половини населення, знижує легітимність влади, погіршує якість послуг і гальмує соціально-економічний розвиток території.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню гендерних аспектів публічної служби та управління присвячено праці О. Лазор, О. Лазора та І. Юник, які вивчали трансформацію правового механізму гендерної політики [7]. Питання децентралізації та місцевого самоврядування у гендерному вимірі аналізував О. Батанов, доводячи, що муніципальна влада є найбільш гендерно-чутливою формою демократії [2]. Компаративний аналіз законодавства ЄС та України у цій сфері провели І. Ховрак та М. Пижова [10]. Методологічні аспекти гендерного аналізу в ОМС розкрито у дослідженнях М. Гвоздь та К. Процак [3]. Питання доброчесності та боротьби з корупцією крізь призму гендерної рівності досліджували А. Матченко та Н. Шевченко [9]. Попри значну кількість розробок, питання практичної імплементації гендерно-чутливих механізмів в умовах криз потребує подальшого вивчення.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є теоретичне обґрунтування та аналіз стану гендерної рівності в органах місцевого самоврядування України, виявлення бар'єрів на шляху до паритетного врядування та визначення пріоритетних механізмів забезпечення гендерної збалансованості як чинника ефективного публічного управління.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Сучасне розуміння гендерної рівності в системі публічного управління трансформувалося від суто кількісного представництва до фундаментального принципу демократичного врядування. Гендерна рівність не передбачає уніфікації ролей, а забезпечує справедливий розподіл ресурсів і можливостей незалежно від статі, що сприяє повноцінній участі як жінок, так і чоловіків у продуктивній та репродуктивній діяльності. У міжнародному дискурсі наголошується, що "впровадження гендеру" в публічну політику означає не просто додавання "жіночого компонента" до проектів, а глибоку трансформацію управлінських процесів через аналіз різних умов та вимог щодо представників обох статей.

Міжнародна правова база створює імперативний каркас для національних стратегій. Ключовими є Статті

2 та 3(3) Угоди про Європейський Союз, а також Стаття 8 Угоди про функціонування ЄС, які зобов'язують держави-члени інтегрувати гендерний підхід у всі сфери політики ("гендерний мейнстримінг"). Важливим інструментом є Директива 2006/54/ЄС, що забороняє дискримінацію за ознакою статі у сфері зайнятості, та "Стратегія гендерної рівності на 2020—2025 роки", яка визначає дорожню карту для ліквідації розривів в оплаті праці та боротьби з насильством.

Фундаментальним орієнтиром для України виступає Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, яка заклала міжнародні стандарти захисту прав жінок. На рівні місцевого самоврядування особливу роль відіграє Європейська хартія рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад (2006 р.), яка закликає муніципалітети використовувати свої повноваження для досягнення фактичної рівності. Хартія наголошує на важливості гендерного аналізу місцевих рішень та розвитку гендерно чутливих соціальних служб. Крім того, Порядок денний сталого розвитку до 2030 року визначає Ціль 5 ("Гендерна рівність") як наскрізний елемент для всіх глобальних цілей.

Національне законодавство України пройшло шлях еволюції від декларативних норм до інституціоналізації механізмів рівності. Закон України "Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків" (2005 р.) став наріжним документом, який юридично закріпив заборону гендерної дискримінації. Подальший розвиток нормативної бази включав прийняття Закону "Про засади запобігання та протидії дискримінації" (2012 р.) та ратифікацію Стамбульської конвенції, що відображено у змінах до Кримінального кодексу у 2017 році.

Суттєвим кроком у подоланні гендерної асиметрії в політичній сфері стало впровадження обов'язкової 40 % гендерної квоти у Виборчому кодексі України (2019 р.). Це стимулювало активність жінок на місцевих виборах 2020 року, де їхня частка серед кандидатів зросла до 44,7 % порівняно з 35,6 % у 2015 році. Важливим елементом сучасної політики є "Державна стратегія забезпечення рівних прав та можливостей... до 2030 року", яка вперше інтегрує гендерні аспекти у процеси стратегічного планування та регіонального розвитку.

Проте, як зазначають дослідники, фактична ситуація в Україні все ще характеризується стійкою гендерною асиметрією та існуванням "скляної стелі". Згідно з Global Gender Gap Index 2023, Україна посідає лише 66 місце у світі, що свідчить про значний розрив у сфері політичного представництва та економічних можливостей. Кількість жінок в органах влади неухильно знижується із підвищенням статусу органу та категорії посад: якщо у категорії "В" державної служби жінок понад 78 %, то у вищому корпусі (категорія "А") їх лише близько 30 %.

Ключовим механізмом переходу від декларативної рівності до реальної ефективності врядування на місцевому рівні є впровадження гендерно-орієнтованого бюджетування (ГОБ). Як зазначає Н. Козловська, ГОБ не слід розглядати як створення окремих "жіночих бюджетів"; це інструмент підвищення результативності використання бюджетних коштів через аналіз потреб різних груп мешканців громади [6]. Впровадження ГОБ дозволяє органам місцевого самоврядування виявити приховані диспропорції, наприклад, у фінансуванні спортивної інфраструктури, позашкільної освіти або

транспортних маршрутів, що в кінцевому підсумку підвищує задоволеність громадян якістю публічних послуг.

В умовах повномасштабної агресії РФ проти України роль жінок у системі місцевого самоврядування набула стратегічного значення. Фемінізація кадрового складу ОМС у тилкових громадах, викликана мобілізаційними процесами серед чоловіків, зумовила необхідність швидкої професійної адаптації та психологічної стійкості жіночого лідерства. Дослідниця Бабинська Н. підкреслює, що саме жінки-керівниці в громадах часто стають ініціаторками створення центрів допомоги внутрішньо переміщеним особам (ВПО) та координації гуманітарних штабів, що демонструє вищу адаптивність гендерно-збалансованих управлінських структур до кризових умов [1].

Важливим аспектом інституціоналізації гендерної політики є діяльність гендерних радників та радниць, а також створення профільних комісій у місцевих радах. Досвід впровадження "Планів дій 1325" (на виконання Резолюції РБ ООН "Жінки, мир, безпека") на локальному рівні свідчить, що залучення жінок до безпекового сектору громади сприяє формуванню більш стійких соціальних зв'язків та превенції конфліктів. Водночас, ефективність такого управління стримується відсутністю чіткої системи моніторингу та оцінки гендерного впливу місцевих нормативно-правових актів.

Для подолання існуючих розривів необхідний перехід до моделі "паритетного врядування", де гендерний аудит стає обов'язковою частиною внутрішнього контролю в ОМС. Це передбачає не лише перегляд кадрової політики, а й розвиток гендерних компетенцій публічних службовців. Науковці наголошують, що без сформованої гендерної культури управлінців навіть досконалі законодавчі квоти залишатимуться формальним інструментом, який не впливає на сутнісну трансформацію управлінських процесів [8].

Трансформація системи публічного управління в Україні нерозривно пов'язана з процесами цифровізації, які створюють нові інструменти для забезпечення гендерної рівності. Концепція "Гендер та GovTech" передбачає використання технологій електронного врядування не лише для автоматизації послуг, а й для подолання гендерних розривів у доступі до ресурсів.

Ключовим аспектом тут виступає робота з відкритими даними, дезагрегованими за статтю. Відсутність статистичної інформації, розділеної за ознакою статі, робить потреби певних груп населення "невидимими" для управлінців [5]. Впровадження цифрових панелей моніторингу на рівні ОМС дозволяє в реальному часі аналізувати, хто саме є основними отримувачами адміністративних послуг, як розподіляються бюджетні субсидії між домогосподарствами, очолюваними жінками та чоловіками, та які категорії громадян мають обмежений доступ до цифрової інфраструктури.

Електронна демократія (е-петиції, бюджети участі, громадські опитування в застосунку "Дія") також має виражений гендерний вимір. Статистика реалізації проєктів громадського бюджету свідчить, що жінки часто виявляють вищу активність у подачі соціально орієнтованих ініціатив, проте їхні проєкти можуть отримувати меншу підтримку через обмеженість медійного чи фінансового ресурсу для промоції. Таким чином, цифровізація врядування має супроводжуватися заходами з підвищення цифрової грамотності та забезпечення інклюзив-

ності онлайн-платформ, що дозволить ОМС приймати більш виважені, базовані на реальних даних рішення.

Сучасний стан гендерної політики в українських громадах значною мірою детермінований активною підтримкою міжнародних партнерів. В умовах обмеженості внутрішніх ресурсів, міжнародні програми технічної допомоги, такі як "U-LEAD з Європою", USAID "HOVERLA" та проєкти Ради Європи, стають основними провайдерами гендерних стандартів у територіальних громадах.

Роль європейських програм полягає у переході від теоретичного обговорення рівності до практичної імплементації інструментів, зокрема через механізм муніципального партнерства. Співпраця українських ОМС із європейськими муніципалітетами сприяє запозиченню кращих практик впровадження "Європейської хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад". Дослідник Н. Щербак наголошує, що міжнародне співробітництво стимулює місцеві ради до проведення "гендерних аудитів" та розробки локальних планів дій, що є обов'язковою умовою для залучення інвестицій у межах програм повоєнного відновлення [11].

Програма "U-LEAD з Європою", зокрема, фокусує увагу на розвитку мереж жіночого лідерства в громадах, надаючи експертну підтримку для створення гендерних профілів територій. Це дозволяє ОМС не лише відповідати критеріям євроінтеграції, а й підвищувати власну спроможність через залучення людського капіталу, який раніше був задіяний у врядуванні лише формально [2]. Отже, міжнародне партнерство виступає не просто джерелом фінансування, а ціннісним орієнтиром, що інтегрує принцип "рівні права — рівні можливості" у стратегії розвитку кожної громади.

ВИСНОВОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, гендерна рівність у системі місцевого самоврядування є не лише вимогою демократичної справедливості, а й функціональною передумовою ефективності публічного управління. Еволюція вітчизняного законодавства та впровадження виборчих квот заклали фундамент для паритетного представництва, проте реальна мейнстрімізація гендерного підходу в управлінські процеси все ще стримується стійкими стереотипами та інституційними бар'єрами. В умовах децентралізації та воєнного стану роль органів місцевого самоврядування у забезпеченні рівних прав — набула стратегічного значення, оскільки саме на локальному рівні формується стійкість громад. Досвід війни підтвердив, що залучення всього людського потенціалу та врахування специфічних потреб різних груп населення безпосередньо впливає на якість прийняття рішень, підвищує легітимність місцевої влади та дозволяє більш гнучко реагувати на гуманітарні й безпекові виклики.

Перспективи подальшого розвитку публічного врядування в Україні нерозривно пов'язані з інституціоналізацією таких інструментів, як гендерно-орієнтоване бюджетування, цифровий аналіз дезагрегованих даних та регулярний гендерний аудит управлінських структур. Інтеграція цих механізмів дозволяє перейти від декларативної рівності до практичної імплементації гендерно-чутливих політик, що є критично важливим для забезпечення прозорості та доброчесності публічної служби. Важливим драйвером цих змін залишається міжнародне

муніципальне партнерство та відповідність критеріям європейської інтеграції, що виступає обов'язковою умовою для залучення інвестицій у межах програм повоєнного відновлення. Таким чином, формування гендерно-збалансованого середовища в органах місцевого самоврядування слід розглядати як фундаментальний чинник модернізації держави, який гарантує сталий соціально-економічний розвиток територіальних громад та утвердження європейських стандартів демократії.

Література:

1. Бабинська Н. Участь жінок у політиці та прийняття рішень на місцевому рівні: досвід, виклики і потреби. Київ, 2020. 55 с. URL: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/UNDP-UA-Deputatka.pdf>
2. Батанов О. В. Децентралізація та місцеве самоврядування у гендерному вимірі: вітчизняний досвід та міжнародні стандарти. Вісник ДонНУ імені Василя Стуса, Сер.: Політичні науки. 2018. № 3. С. 48—54. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdonnupn_2018_3_11
3. Гвоздь М. Я., Процак К. В. Гендерна рівність у місцевому самоврядуванні: теоретико-методологічний аспект. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія "Проблеми економіки та управління". 2023. Т. 7, № 2. С. 91—101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPP_2023_7_2_11
4. Горобець Н. О. Європейські стандарти гендерної політики в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 1. С. 27—29. <http://orcid.org/0000-0002-2731-9682>
5. Горулько О. Ю. Гендерна компетентність — дієвий механізм утворення паритетного парламенту. Науковий журнал "Політикус". 2021. № 2. С. 69—74. <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2021-2.12>
6. Козловська Н. М. Гендерно орієнтоване бюджетування як інструмент забезпечення сталого розвитку територіальних громад. Економіка та суспільство. 2022. № 39. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-38>
7. Лазор О. Д., Лазор О. Я., Юник І. Г. Гендерна збалансованість в органах публічної влади та публічного управління в Україні. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2024. Вип. 1. С. 85—94. <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.1.14>
8. Лахижа М.І., Скрильчик О.О., Мирошніченко А.І. Гендерний мейнстрімінг у Республіці Польща в умовах євроінтеграції. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2025. № 17. <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-17-02-09>
9. Матченко А. В., Шевченко Н. І. Гендерна рівність як складова доброчесності публічної служби. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2025. Т. 36 (75), № 4. С. 52—57. <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2025.4/10>
10. Ховрак І. В., Піжова М. О. Гендерна рівність в місцевому самоврядуванні: практика ЄС та реалії України. Baltija Publishing. 2023. С. 272—298 <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-396-5-13>.
11. Щербак Н. В. Міжнародні стандарти з питань гендерної рівності та їх запровадження в Україні (в умовах реформування державного управління). Право та державне управління. 2020. № 4. С. 153—165. <https://doi.org/10.32840/pdu.2020.4.22>

References:

1. Babynska, N. (2020), Uchast zhynok u politytsi ta pryiniattia rishen na mistsevomu rivni: dosvid, vyklyky i potreby [Women's Participation in Politics and Decision-Making at Local Level: Experience, Challenges and Needs], Kyiv, Ukraine available at: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/UNDP-UA-Deputatka.pdf> (Accessed 22 March 2026).
2. Batanov, O. V. (2018), "Decentralisation and local self-government from a gender perspective: domestic experience and international standards", Visnyk DonNU imeni Vasylia Stusa, Ser.: Politychni nauky, vol. 3 pp. 48—54 available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdonnupn_2018_3_11 (Accessed 22 March 2026).
3. Gvozdiuk, M. Ya. and Protsak, K. V. (2023), "Gender equality in local government: theoretical and methodological aspects", Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnikha". Seriiia "Problemy ekonomiky ta upravlinnia", vol. 2. pp. 91—101 available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPP_2023_7_2_11 (Accessed 22 March 2026).
4. Horobets, N. O. (2022), "European Standards for Gender Policy in Ukraine", Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal, vol. 1. pp. 27—29.
5. Horulko, O. Yu. (2021), "Gender competence — an effective mechanism for establishing a gender-balanced parliament", Naukovyi zhurnal "Politykus", vol. 2, pp. 69—74 <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2021-2.12>
6. Kozlovskaya, N. M. (2022), "Gender-responsive budgeting as a tool for ensuring the sustainable development of local communities", Ekonomika ta suspilstvo, vol. 39 <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-38>
7. Lazor, O. D., Lazor, O. Y. and Yunyk, I. G. (2024), "Gender balance in public authorities and public administration in Ukraine", Dniprovskiy naukovyi chasopys publicnogo upravlinnia, psykholohii, prava, vol. 1, pp. 85—94 <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2024.1.14>
8. Lakhizha, M.I., Skrylnyk, O.O. and Myroshnychenko, A.I. (2025), "Gender mainstreaming in the Republic of Poland in the context of European integration", Problemy suchasnykh transformatsii. Seriiia: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia, vol. 17 <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2025-17-02-09>
9. Matchenko, A. V. and Shevchenko, N. I. (2025), "Gender equality as a component of integrity in the public service", Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriiia: Publichne upravlinnia ta administruvannia, vol. 4, pp. 52—57. <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2025.4/10>
10. Khovrak I. V. and Pyzhova M. O. (2023), Henderna rivnist v mistsevomu samovriaduvanni: praktyka YeS ta realii Ukrainy [Gender Equality in Local Government: EU Practice and the Reality in Ukraine], Baltija Publishing, Riga, Latvia <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-396-5-13>.
11. Shcherbak, N. V. (2020), "International standards on gender equality and their implementation in Ukraine (in the context of public administration reform)", Pravo ta derzhavne upravlinnia, vol 4, pp. 153—165 <https://doi.org/10.32840/pdu.2020.4.22>

Отримано редакцією журналу / Received: 24.04.26

Професійно рецензовано / Revised: 04. 05.26

Дата публікації / Published: 12.05.26